

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-27/20 - 1

Asia C-27/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

21.1.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Tribunal de grande instance de Rennes (Ranska)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

7.6.2019

Valittaja:

PF

QG

Vastapuoli:

Caisse d'allocations familiales d'Ille-et-Vilaine (CAF)

TRIBUNAL DE GRANDE INSTANCE DE RENNES

SOSIAALITURVA-ASIOIDEN YKSIKKÖ [(alioikeus, Rennes)]

[--]

Tuomio

VALITTAJAT

[--]

PF
RENNES

[--]

QG
RENNES

[--]

[– –]

[– –]

VASTAPUOLENA

[– –]

Caisse des allocations familiales (CAF) D’ILLE-ET-VILAINE (lapsilisistä ja eräistä muista perhelisistä vastaava viranomainen, oikeudellinen osasto; jäljempänä CAF)

[– –] RENNES [– –]

[– –] [alkup. s. 2]

OIKEUSRIIDAN KUVAUS

Ennakkoratkaisua pyytävälle tuomioistuimelle toimitetuista asiakirjoista käy ilmi, että aviopuolisot PF ja QG, jotka ovat Ranskan kansalaisia, olivat ilmoittaneet vuonna 2011 verotettavaa tuloa 59 734 euroa ja vuonna 2012 63 680 euroa, ja että heille oli maksettu heidän neljästä lapsestaan lapsilisiä korkeimman maksuluokan mukaisesti kuukausittain 458,02 euroa.

Etuuden maksaminen keskeytettiin sen jälkeen, kun alioikeuden tuomarina työskennellyt QG siirtyi (virkasiirto) Euroopan unionin tuomioistuimeen tuomarin avustajan tehtävään Luxemburgiin [– –] kolmeksi vuodeksi[. Etuuden maksamisen lopettaminen] johtui siitä, että hänen vuotuiset nettotulonsa nousivat 123 609 euroon vuonna 2015 ja 132 499 euroon vuonna 2016.

QG:n palattua Ranskaan ja alkuperäiseen virkaansa syyskuussa 2017, valittajat tekivät taloutensa tulojen huomattavan alenemisen johdosta CAFille lapsilisahakemuksen 1.12.2017 QG:n senhetkisten tulojen perusteella sivuuttaen näin sosiaaliturvalainsäädännön R 532-3 §:n säännökset, joissa säädetään viitevuodeksi maksukautta edeltävää vuotta edeltänyt vuosi (eli vuosi 2015).

CAF [35] (Ille-et-Vilaine, departementti nro 35) vastasi hakemukseen 24.1.[2018] päivätyllä kirjeellä, jossa todettiin, että kuukausittain maksettavan etuuden suuruus oli 115,65 euroa.

PF ja QG saattoivat 20.2.2018 päivämällään kirjatulla ja vastaanottotodistuksin varustetulla kirjeellä asian tribunal aux affaires de sécurité sociale de Rennesin (sosiaaliturva-asioita käsittelevä alioikeus, Rennes) käsiteltäväksi vaatien CAF 35:n päätöksen kumoamista siltä osin kuin kuukausittain suoritettavien lapsilisien määrä oli siinä vahvistettu 115,65 euroksi ja lapsilisän vahvistamisesta 462,62 euroksi syyskuusta 2017 alkaen sillä perusteella, että huomioon otettavat tulot oli vahvistettava 63 680 euroksi ja että heillä oli 4 lasta (valitus 18/200).

Valittajat saattoivat myös 13.5.2018 päivämällään kirjatulla kirjeellä ja vastaanottotodistuksin asian tribunal aux affaires de sécurité sociale de Rennesin käsiteltäväksi myös sen 20.4.2018 tehdyn sovittelulautakunnan päätöksen (valitus 21800480) johdosta, jolla heidän oikaisuvaatimuksensa oli hylätty.

Valittajat ovat esittäneet vaatimustensa tueksi seuraavaa:

– CAF ei ole noudattanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 ja 45 artiklaa, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen N:o 883/2004 4 artiklaa eikä työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 492/2011 7 artiklaa.

– mikäli unionin oikeuden soveltamisesta ei olla varmoja, asiassa on pyydettävä ennakkoratkaisua Euroopan unionin tuomioistuimelta [– –] **[alkup. s. 3]**

[– –] [ennakkoratkaisupyynnön esittämiseen liittyviä toteamuksia]

– sosiaaliturvaa koskevien säädösten koonnoksen (code de la sécurité sociale, jäljempänä sosiaaliturvakodeksi) R 532-3 § on ilmeisen lainvastainen, koska sillä loukataan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

Valittajat ovat vaatimuksistaan 22.10.2018 toimittamassaan yhteenvedossa ilmoittaneet pysyttävänsä alun perin esittämänsä vaatimukset, joihin on suullisesti viitattu istunnossa ja joihin tässä nimenomaisesti viitataan.

CAF d’Ille-et-Vilaine vaatii, että valitus todetaan perusteettomaksi ja että sovittelulautakunnan päätös vahvistetaan, sillä unionin oikeutta ei ole loukattu, eikä sosiaaliturvalainsäädännön R 352-3 §:llä, jota asiassa on sovellettava, loukata yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Valitukset 18.00200 ja 18.00480 on asianmukaisen oikeudenhoidon vaatimusten mukaisesti käsiteltävä yhdessä, koska ne liittyvät toisiinsa.

Lapsilisiä myönnettäessä ja niiden suuruutta määritettäessä huomioon otettavien tulojen määrän laskemisen osalta sosiaaliturvalainsäädännön R 532-3 §:ssä säädetään seuraavaa:

Huomioon otetaan viitevuoden tulot. Viitevuosi on maksukautta edeltävää vuotta edeltänyt vuosi.

Ellei R. 532-4 – R. 532-8 §:stä ja tämän pykälän seuraavista momenteista muuta johdu, huomioon otettavia tuloja ovat kaikki nettotuloiksi tiettyjen lakisääteisten vähennysten jälkeen (revenus catégoriels) suhteellisen verotuksen veroluokkien mukaisesti verotettavaksi vahvistetut tulot tai tulot, joista tulovero on maksettu kiinteämääräisen ennakkomaksujärjestelmän mukaisesti (prélèvement libératoire de l’impôt sur le revenu) sekä muualta kuin Ranskasta saadut tai kansainvälisiltä järjestöiltä saadut tulot, lukuun ottamatta sellaisten lasten tuloja, jotka kuuluvat talouden yhteisverotuksen piiriin ja sen jälkeen kun:

a) niistä on vähennetty yleisten verosäännösten koonnoksen (code général des impôts; jäljempänä verokoodeksi) 156 §:n II jakson 2 kohdassa tarkoitettujen elatusmaksusaatavat verokoodeksin 158 §:n 7 momentin mukaisine korotuksineen

b) niistä on tehty verokoodeksin 157 bis §:ssä tarkoitettu vähennys ikääntyneiden tai työkyvyttömiä henkilöiden hyväksi.

Huomioon otetaan lisäksi: [alkup. s. 4]

1° Verokoodeksin 83 §:n 3 momentissa tarkoitettujen vähennyksen jälkeen [verokoodeksin] L 431-1 §:n 2 momentissa mainittu päiväraha;

2° Verokoodeksin 81 quater §:ssä mainittu palkat;

Tuloihin ei lueta työkyvyttömälle henkilölle perustettujen, verokoodeksin 119 septies §:n 2 kohdassa tarkoitettujen elinkorko-oikeuden perusteella maksettavia summia.

Verokoodeksin 156-1 §:n nojalla viitevuotta edeltävänä vuonna todettujen tappioiden tasauksen perusteella tehtyjä vähennyksiä ei oteta huomioon.

Kun edunsaajan tai hänen puolisonsa tai avopuolisonsa tulot viitevuonna eivät ole peräisin palkkatyöstä, eikä tulojen määrä ole tiedossa hakemusta tehtäessä tai hetkellä, jolloin oikeus etuuteen on otettu uudelleen arvioitavaksi, huomioon otetaan viimeiset tiedossa olevat tulot, jotka on määritetty edeltävien momenttien mukaisesti. Tällaiset tulot arvostetaan uudelleen soveltamalla kotitalouksien sitä kuluttajahintaindeksin keskiarvoa viitevuonna (kalenterivuosi), jota käytetään talousarvioesityksen liitteenä olevassa talous- ja rahoitusraportissa.

Kun kyse on avoliitosta, huomioon otetaan kummankin avopuolison tulot viitevuonna; nämä tulot määritetään edeltävien momenttien mukaisesti.

Siviiliprosessilain 49 §:ssä säädetään seuraavaa:

Tuomioistuimien, jotka käsiteltäväksi on saatettu sen toimivaltaan kuuluva asia, ratkaisee kaikki puolustuksen esittämät väitteet, vaikka ne edellyttäisivät sopimuksen tulkintaa, lukuun ottamatta väitteitä, joissa tuodaan esiin jonkin toisen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan kuuluva kysymys.

Kun riita-asian ratkaisu riippuu kysymyksestä, jonka ratkaisuun liittyy huomattavia vaikeuksia ja joka kuuluu hallintotuomioistuimen toimivaltaan, siviilituomioistuimien, jotka käsiteltäväksi asia on alun perin saatettu, siirtää sen toimivaltaisen hallintotuomioistuimen käsiteltäväksi hallintolainkäytöstä annettujen säädösten koonnoksen (code de justice administrative) III osan I luvun mukaisesti. Asian käsittelyä lykätään, kunnes tällaiseen ennakkolliseen kysymykseen on saatu ratkaisu.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 267 artiklassa määrätään seuraavaa:

Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisu:

- a) *perussopimusten tulkinnasta;*
- b) *unionin toimielimen, elimen tai laitoksen säädöksen pätevydestä ja tulkinnasta.*

Jos tällainen kysymys tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa, tämä tuomioistuin voi, jos se katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen, pyytää Euroopan unionin tuomioistuinta ratkaisemaan sen. [alkup. s. 5]

Jos tällainen kysymys tulee esille sellaisessa kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, tämän tuomioistuimen on saatettava kysymys Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Jos tällainen kysymys tulee esille kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa, joka koskee pidätettyä henkilöä, Euroopan unionin tuomioistuin tekee ratkaisunsa mahdollisimman pian.

SEUT 45 artiklan (2 kohdan) mukaan työntekijöiden vapaa liikkuvuus merkitsee, että kaikki kansalaisuuteen perustuva jäsenvaltioiden työntekijöiden syrjintä työ sopimusten tekemisessä sekä palkkauksessa ja muissa työehdoissa poistetaan.

Tämän periaatteen mukaan vapaan liikkuvuuden rajoituksia ovat kaikki kansalliset toimenpiteet, joilla perusvapauksien käyttäminen kielletään, sitä hankaloitetaan tai siitä tehdään vähemmän houkuttelevaa, mutta jäsenvaltioilla on valta hyväksyä [tällaisia] kansallisia toimenpiteitä, kunhan ne perustuvat yleisen edun mukaisiin pakottaviin syihin, ne soveltuvat niillä tavoitellun päämäärän saavuttamiseen eikä niillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi, kun muistetaan, että kansallisen lainsäädännön voidaan katsoa soveltuvan sillä tavoitellun päämäärän saavuttamiseen vain, jos sillä kyetään tosiasiallisesti vastaamaan tähän tarpeeseen johdonmukaisella ja systemaattisella tavalla.

On myös muistettava, että SEUT 45 ja SEUT 49 artiklan perustuvalla syrjintäkiellon periaatteella kielletään välittömän ja avoimen syrjinnän lisäksi kaikki sellaiset syrjinnän muodot, jotka muita erotteluperusteita soveltamalla johtavat tosiasiasa samaan lopputulokseen.

Käsiteltävässä asiassa on noussut esiin kysymys siitä, voidaanko riitautettua säännöstä pitää oikeutettuna pakottavista yleisen edun mukaisista syistä vai onko se katsottava syrjiväksi.

Koska unionin jäsenvaltion kansalaiselle on tunnustettava kaikissa jäsenvaltiossa sama oikeudellinen kohtelu kuin samassa tilanteessa oleville näiden jäsenvaltioiden kansalaisille, liikkumisvapauden vastaista olisi se, että unionin jäsenvaltion kansalaista voitaisiin kohdella siinä jäsenvaltiossa, josta hän on peräisin, epäedullisemmin kuin häntä kohdeltaisiin siinä tapauksessa, ettei hän olisi käyttänyt perussopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia liikkumiseen. Tämän osalta vallitsevan epävarmuuden vuoksi asiassa on syytä pyytää Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisua [seuraavaan kysymykseen]:

[– –]

NÄILLÄ PERUSTEILLA

Tribunal de grande instance de Rennes [– –] [alkup. s. 6]

[– –]

- pyytää Euroopan unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua seuraavaan kysymykseen

”Onko unionin oikeutta ja erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 ja 45 artiklaa sekä asetuksen N:o 883/2004 4 artiklaa ja asetuksen N:o 492/2011 7 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sosiaaliturvakoodeksin R 532-3 §:n kaltaiselle kansalliselle säännökselle, jonka mukaan perhe-etuuksia laskettaessa viitevuotena on maksukautta edeltävää vuotta edeltänyt kalenterivuosi ja jonka soveltaminen johtaa siihen, että silloin kun etuudensaajan tulot laskevat huomattavalla tavalla hänen palattuaan lähtövaltionsa suhteessa tuloihin, jotka hänellä on ollut toisessa jäsenvaltiossa, kyseinen etuudensaaja menettää osan perhe-etuuksistaan sellaisista maassa asuvista poiketen, jotka eivät ole käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen?”

- Lykkää QG:n ja PF:n tekemän valituksen käsittelyä,

[– –] [prosessioikeudellisia toteamuksia]